

Oplæg til Klimapåmindelsen den 6. januar 2022

Af: Kristine Clement, Kampagneleder for landbrug og skov, Greenpeace

Først om baggrunden for, hvorfor vi har lavet Klimaudfordringen.dk - som er en udfordring af vores fastgroede vaner omkring måltider, hvor man giver sig selv det dogme, at prøve at spise rent plantebaseret i 22 dage, og forhåbentligt som resultat får nogle ny vaner og yndlingsretter, som bliver siddende efter udfordringen. Og det tyder vores evalueringer blandt tidligere års deltagere meget på, at de gør. Langt hovedparten siger en måned efter udfordringen, at de spiser færre eller slet ingen animalske fødevarer ift til før udfordringen, eller at de allerede havde skåret ned på de animalske fødevarer, inden de startede på udfordringen.

Oxford-analysen

I 2018 lavede en gruppe Oxford-forskere et stor analyse¹ og konkluderede:

“At undgå kød og mejeriprodukter er den ene ting, der alene kan nedsætte enkeltpersoners miljøaftryk mest.”

For mens produktionen af landbrugsdyr står for næsten en femtedel af klimagasudledningerne globalt og optager **83 procent** af klodens landbrugsjord - så forsyner den kun den globale befolkning med **18 procent** af kalorierne og **37 procent** af proteinerne i vores kost.

Arealforbruget til produktionen af landbrugsdyr svarer til hele Nord- og Sydamerika tilsammen.²

Hvis hele verdens befolkning spiste vegansk, kunne vi frigøre **75 procent** af landbrugsarealerne globalt. Og hvis vi bare i det mindste alle sammen spiser en

¹ J. Poore and T. Nemecek: Reducing food's environmental impacts through producers and consumers, Science Journals, 22 February 2019

<https://josephpoore.com/Science%20360%206392%20987%20-%20Accepted%20Manuscript.pdf>

Studiet er også beskrevet i bl.a. The Guardian, 31. maj 2018:

<https://amp.theguardian.com/environment/2018/may/31/avoiding-meat-and-dairy-is-single-biggest-way-to-reduce-your-impact-on-earth>

² Hannah Ritchie and Max Roser, Land Use, Our World in Data, September 2019:

<https://ourworldindata.org/land-use>

bæredygtig kost - EAT-Lancet kost i 2050, kan vi frigøre **60 procent** af landbrugsarealerne.

Tænk lige på al den skov og natur, vi kunne skabe plads til!

De nye kostråd og Klimarådets anbefalinger

Danmark fik i starten af sidste år ny kostråd³, som ligger ret tæt på EAT-Lancet kosten, dog tilpasset danske spisevaner.

Anbefalingen lyder nu på maks 350 gram kød om ugen, hvor danskerne især skal skære ned på forbruget af okse- og svinekød.

En gennemsnitlig dansker spiser i dag 3 gange mere kød end anbefalingen - og langt over dobbelt så meget som gennemsnittet for verden. Tilgængæld skal vi spise mere fuldkorn, nødder, frø og bælgrugter - den gennemsnitlige dansker skal faktisk lære at spise **40 gange** så mange bælgrugter.

Klimarådet har regnet ud, at hvis alle i Danmark følger kostrådene, kan vi spare klimaet for op til **3,9 mio ton CO2**.⁴

Selvom flere og flere danskere bakker op om at begrænse kødforbruget, er der dog rigtig mange barrierer, der står i vejen for, at de rent faktisk gør det. Og sidste år steg forbruget faktisk.

Klimarådet nævner bl.a. følgende barrierer:

- **Prisen** - CO2-afgift vil fremme omstilling
- **Vaner** omkring indkøb, madlavning og selve måltidet - meget svært at ændre i en travl hverdag.
- **Omgivelserne/Sociale dynamikker** - hvis det kan lykkes at normalisere en klimavenlig kost, vil det gøre den nemmere at vælge

³ Fødevarestyrelsen:

<https://altomkost.dk/raad-og-anbefalinger/de-officielle-kostraad-godt-for-sundhed-og-klima/>

⁴ Klimarådet: <https://klimaraadet.dk/da/analyser/klimavenlig-mad-og-forbrugeradfaerd>

Her kan det offentlige virkelig gå foran gennem **omstilling af offentlige køkkener**.

Ligesom en **klimamærkning** kan påvirke vores vaner.

Og så nævner Klimarådet, at regeringen lige nu skyder sig selv fuldstændigt i foden, når den årligt lader millioner af **offentlige kroner** finansiere landbrugets interesseorganisationers markedsføringskampagner for kød og mælk !!!

KlimaUdfordringen

Fokus er netop på at ændre vanerne. Man kan deltage ved at tilmelde sig:

klimaudfordringen.dk

Man kan tilmelde sig hele januar. Når man har tilmeldt sig modtager man hver dag en email med opskrifter, inspiration, samt information om plantebaseret ernæring og om klima, miljø og natur.

Man får også tilbuddet om at deltage i en lukket Facebook-gruppe sammen med andre deltagere, hvor man kan bruge hinanden til at dele madopskrifter, billeder, oplevelser, undren eller stille spørgsmål.

Der er ingen forventning om, at alle skal blive veganere eller vegetarer, men et håb om at udfordringen vil hjælpe til, at deltagere fremover vil spise mange flere grønne retter og mindre af de animalske fødevarer.